

با ایران نباید با زبان زور صحبت کرد؛ ایران در برابر فشار و تهدید تسلیم نخواهد شد و با وجود تحریم‌ها بر مشکلات غلبه خواهد کرد! مسئله تنگه هرمز با گفت‌وگو قابل حل است نه با زورگویی! اگر مسلمانان وحدت کنند نقشه‌های دشمنان را نقش بر آب خواهند کرد.

مسعود پزشکیان در نیویورک و در گفت‌وگو با الجزیره؛



مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور، در جریان سفر خود به نیویورک، در گفت‌وگویی با شبکه الجزیره، با تشریح مواضع جمهوری اسلامی ایران درباره تحولات منطقه، جنگ و مذاکرات با آمریکا، بر ایستادگی ایران در برابر فشار و تهدید تأکید کرد و گفت که تهران در عین استقبال از گفت‌وگو، تجربه‌های گذشته را عامل بی‌اعتمادی به طرف آمریکایی می‌داند.

به گزارش اسپادانا خبر، پزشکیان همچنین با اشاره به تحولات تنگه هرمز، بر ضرورت حل مسائل منطقه از مسیر گفت‌وگو و همکاری کشورهای منطقه تأکید کرد.

رئیس‌جمهور وحدت کشورهای اسلامی را محور مهمی برای تأمین امنیت منطقه دانست و با تأکید بر روابط برادرانه میان کشورهای مسلمان، از آمادگی ایران برای کمک به حل اختلافات میان کشورهای منطقه سخن گفت.

پزشکیان همچنین درباره شرایط اقتصادی ایران، روابط با چین و روسیه، تحولات یمن و فلسطین و مناسبات تهران با کشورهای عربی، مواضع ایران را تشریح کرد و بر ضرورت مقابله با تلاش‌ها برای ایجاد اختلاف میان کشورهای اسلامی تأکید داشت.

آنچه در ادامه می‌آید مشروح گفت‌وگوی رئیس‌جمهور با شبکه الجزیره است:

پیام رئیس‌جمهور ایران به جهان و سازمان ملل متحد در شرایط کنونی و در جریان سفر به نیویورک چیست؟

رئیس‌جمهور: بسم الله الرحمن الرحيم. خدمت شما و بینندگان عزیز سلام عرض می‌کنم. نوبت سخنرانی ما یک روز بعد از سخنرانی رئیس‌جمهور آمریکا بود. او ایران را تهدید کرد که از صفحه روزگار برخواهد چید و در عین حال، ما را تروریست معرفی کرد؛ در حالی که ما قربانی تروریم. هر بار که با آنها پای میز مذاکره نشستیم، پس از مذاکره دوباره جنگ را شروع کردند و به ایران حمله کردند. این اتفاق سه بار افتاد. در حالی که پای میز مذاکره بودیم، مسئولان، فرماندهان، مردم و دانشمندان ما را ترور کردند. بار سوم نیز رهبر عزیز ما، فرماندهان، وزیران و دانش‌آموزان بی‌گناه ما را شهید کردند.

کسانی که خودشان به صورت دولتی دیگران را ترور می‌کنند، ما را تروریست معرفی می‌کنند. این همان چیزی است که از تریبون سازمان ملل به دنیا اعلام کردیم: تروریست‌های واقعی، آمریکایی‌ها، اسرائیلی‌ها و صهیونیست‌هایی هستند که با فناوری و قدرتی که دارند، هر کسی را هر جا بخواهند، به راحتی ترور می‌کنند.

ملاقاتی میان تیم شما، از جمله وزیر امور خارجه، و طرف آمریکایی برگزار شد. در این جلسه چه گذشت و

درباره چه موضوعاتی گفت‌وگو شد؟ آیا نکته‌ای درباره این دیدار وجود دارد که بتوانید بیان کنید؟

در رابطه با گفت‌وگوهایی که با آمریکایی‌ها داشته‌ایم، این بار چهارم یا پنجم است که با آنها گفت‌وگو می‌کنیم. آنچه اتفاق افتاده و همچنان در حال وقوع است، باعث شده دیگر به این گفت‌وگوها اعتماد نداشته باشیم؛ چون هر بار پس از مدتی دوباره حمله و تحریم را شروع می‌کنند و همان کارهایی را انجام می‌دهند که تا امروز کرده‌اند. با این حال، برای اینکه به دنیا ثابت کنیم به دنبال گفت‌وگو و مذاکره هستیم و ناآرامی و فاجعه‌ای را که در منطقه ما به راه انداخته‌اند نمی‌خواهیم، بار دیگر با کشورهای واسطه میان ما و آمریکا، از جمله قطر و پاکستان، در حال گفت‌وگو هستیم و از طریق آنها با آمریکایی‌ها صحبت می‌کنیم.

در این روند، دست‌کم بر سر چارچوبی به تفاهم رسیده‌ایم و آن را اعلام کرده‌ایم. حالا آمریکایی‌ها باید پاسخ بدهند: آیا حاضرند در این چارچوب وارد گفت‌وگو شوند یا باز هم می‌خواهند بازی را به هم بزنند؟

رسانه‌ها از توافقی موقت و موضوع تنگه هرمز صحبت می‌کنند. کدام طرف باید نخستین گام را بردارد؟ آیا ایران باید در موضوع تنگه هرمز پیش‌قدم شود؟

ببینید، درباره تنگه هرمز، ما آغازگر بستن راه نبودیم. این آمریکاست که راه را می‌بندد و این اسرائیل است که منطقه را به آتش می‌کشد. این مسیر از قدیم به ما و عمان مربوط بوده و برای عبور آزاد بوده است؛ اما وقتی راه ما را می‌بندند و نمی‌گذارند عبور کنیم، طبیعتاً ما هم راه آنها را می‌بندیم تا نتوانند بیایند. این موضوع با گفت‌وگو قابل حل است، نه با زورگویی و قلدری. آمریکا از آن سوی دنیا به خلیج فارس آمده، آنجا پایگاه ساخته و از پایگاه‌هایش به کشور ما، به مدرسه‌ها و به زیرساخت‌های ما حمله می‌کند.

کدام قانون بین‌المللی به آنها اجازه داده این کارها را بکنند؟ چون زور دارند؟ چون می‌توانند هر کسی را که بخواهند بزنند؟ متأسفانه دارند همین کار را می‌کنند. ما با قدرت ایستاده‌ایم و مطلوبانه شهید می‌دهیم، اما در برابر تجاوزاتشان ایستاده‌ایم و پاسخ می‌دهیم. اگر اصل موضوع در گفت‌وگو حل شود، طبیعتاً تنگه هرمز برای تجارت آزاد خواهد بود؛ اما نمی‌تواند برای آوردن اسلحه، مهمات و تجهیزات آزاد باشد که با آنها در منطقه آتش به پا کنند. ما می‌توانیم با کشورهای منطقه بنشینیم و با هم امنیت آن را حفظ کنیم.

به ژاندارم منطقه نیاز نداریم. ما مسلمان‌ها می‌توانیم با برادرانمان در خلیج فارس و کشورهای عربی دست به دست هم بدهیم و امنیت منطقه را حفظ کنیم. این چیزی است که به آن باور داریم و می‌خواهیم اجرا کنیم.

درباره زمان دستیابی به توافق، پیش یا پس از انتخابات آمریکا، گمانه‌زنی‌های زیادی مطرح است. شما گفته‌اید که خواهان توافق پیش از انتخابات آمریکا هستید. آیا فکر می‌کنید توافق تا پیش از انتخابات محقق خواهد شد؟

این به آمریکایی‌ها مربوط است. ما توافق را امضاء کرده بودیم و به آن پایبند بودیم، اما آنها به همش می‌زنند. این اولین بار هم نیست و همین رفتار باعث بی‌اعتمادی می‌شود. ما نمی‌دانیم بر اساس کدام قانون باید با آنها حرف بزنیم؛ آیا پای حرفشان می‌ایستند؟ هرچه گفت‌وگو می‌کنیم، ممکن است فردا به راحتی حرفی را که زده‌اند یا توافقی را که امضاء کرده‌اند، قبول نکنند. از نظر عقلی، علمی، اجتماعی و اعتقادی، یا نباید چیزی را امضاء کنند، یا اگر امضاء کردند، باید به آن پایبند باشند. متأسفانه این کار را نمی‌کنند و مشکل ما همین است.

آیا احتمالی برای دیدار شما با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، وجود دارد؟

برای چه؟ چرا؟ وقتی آنچه را نوشته‌ایم اجرا نمی‌کنند، اگر با آنها دیدار کنیم، مشکل حل می‌شود؟ چطور باور کنیم که آماده‌اند به حرف‌هایشان عمل کنند؟ کسانی که آمدند رهبر ما را شهید کردند، بچه‌های مدرسه را شهید کردند، زیرساخت‌های ما را زدند، دانشمندان و دانشگاه‌های ما را هدف قرار دادند، حالا ما باید با ذلت برویم و با آنها حرف بزنیم؟ ما می‌میریم، اما زیر بار ذلت نمی‌رویم.

نقشه راه ایران برای پایان دادن به جنگ و حل و فصل مسائل موجود چیست؟

مشکل از ما نیست؛ مشکل آمریکاست. ما آغازگر جنگ نبودیم و الان هم جنگ را شروع نمی‌کنیم. آنها به ما حمله می‌کنند و ما پاسخ می‌دهیم. جمع کنند و بروند و به ما حمله نکنند. ما 200 سال است به هیچ کشوری حمله نکرده‌ایم و با هیچ کشوری دعوا نداشته‌ایم. قرار نیست به کشورهای دوست و برادرانمان حمله کنیم و با آنها بجنگیم. آنها برادران ما هستند؛ ما مسلمانیم و آنها هم مسلمان‌اند. چرا باید با هم بجنگیم؟ این آمریکاست که صهیونیست‌ها با حيله پایش را به میدان جنگ کشاندند.

تصور می‌کردند اگر به ایران حمله کنند، ظرف دو سه روز حکومت را ساقط می‌کنند. رهبر و فرماندهان ما را زدند و می‌گفتند وضعیت اقتصادی کشور خراب است، پس مردم به خیابان‌ها می‌ریزند. مردم را هم مسلح کرده بودند، اما درست برعکس نتیجه گرفتند. همان مردمی که به خاطر رفتار و مدیریت ما یا اعتقادات و برنامه‌هایمان با ما مشکل داشتند، به صحنه آمدند، همراهی کردند و ایستادند و نقشه‌های شوم آمریکایی‌ها و اسرائیل را نقش بر آب کردند.

آقای رئیس‌جمهور، آیا معتقدید باید به توافق 60 روزه با آمریکا بازگردید یا شرایط و موضوعات مورد مذاکره

تغییر کرده است؟ با توجه به مطالبات مطرح شده از سوی ایران، بازگشت به همان توافق را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ما چیزی نمی‌خواهیم؛ فقط می‌خواهیم به همان تفاهم‌نامه برگردند و به آن پایبند باشند. چیزی خارج از قوانین بین‌المللی نمی‌خواهیم و اقدامی خلاف این قوانین انجام نمی‌دهیم، به شرط اینکه آنها هم برخلاف قوانین بین‌المللی با ما رفتار نکنند. وقتی خلاف آن عمل می‌کنند، مجبوریم پاسخ بدهیم. تصور نمی‌کردند ایران بتواند بماند و پاسخشان را بدهد. الان هم تمام تلاششان این است که با تحریم‌ها مردم را هدف قرار دهند؛ کاری که خودش نوعی جنایت اقتصادی و جنایت علیه بشریت است. چرا راه دارو را می‌بندند؟

چرا راه ورود مواد اولیه و راه زندگی مردم را می‌بندند؟ این‌ها همان کسانی هستند که در غزه راه آب، نان و غذا را بر مردم بستند. نگاهشان همان است و می‌خواهند با ایران هم همان کار را بکنند، اما اینجا را کور خوانده‌اند. مردم اینجا جانانه ایستاده‌اند. آنها در غزه وحشیانه‌ترین کارها را کردند و بمب‌های فراوانی بر سر مردم بی‌گناه ریختند. دنیایی که ظاهراً ادعای تمدن و حقوق بشر دارد، این‌ها را دید و ساکت ماند؛ بسیاری هم به آنها کمک می‌کنند. بعضی از اروپایی‌ها نیز گاهی در ظاهر از آنها ابراز تنفر می‌کنند، اما در باطن به آنها کمک می‌کنند.

آقای رحیم صفوی علاوه بر تنگه هرمز، درباره باب‌المندب نیز صحبت کرده است. آیا ایران در کنار حوثی‌ها می‌جنگد؟

کار یمن به ما ربطی ندارد. ما فقط همزادپنداری می‌کنیم. با هر کسی در دنیا که مظلوم باشد، او را از سرزمینش بیرون کنند، از خانه‌اش آواره کنند یا به او ظلم شود، به عنوان مسلمان دست‌کم همزادپنداری می‌کنیم. این طور نیست که ما در یمن کاری می‌کنیم. به نظر ما یمن و عربستان نباید با هم بجنگند؛ هر دو مسلمان‌اند و ما دلمان می‌خواهد بنشینند، گفت‌وگو کنند و مشکانشان را حل کنند. آنها برادرند و برادر نباید با برادر بجنگد.

مسلمانان نباید یکدیگر را بکشند. این نقشه‌ای است که اسرائیل و آمریکا در منطقه اجرا می‌کنند تا کشورهای مسلمان در برابر هم بایستند، نفت و معادن و ذخایرشان را ببرند و در مقابل، آهن‌پاره، هواپیما و موشک به آنها بدهند. یعنی هم منابعشان را برده‌اند و هم اسلحه و مهمات به آنها فروخته‌اند.

نتانیاهو دیروز گفت حمله به ایران بسیار آسان است و هنوز اقدامات زیادی برای انجام دادن دارد. همچنین درباره نظام سیاسی ایران اظهاراتی مطرح کرد. واکنش شما به این سخنان چیست؟

آنها با همین نیت آمده بودند و می‌خواستند این کار را بکنند. نتانیاهو نتوانسته غزه را که جلوی چشمش است، وادار به تسلیم کند؛ حالا می‌خواهد بیاید و حکومت ایران را تغییر دهد؟ وحشیانه‌ترین کارها را در غزه، لبنان و سوریه انجام می‌دهد و نتوانسته آنها را وادار به تسلیم کند؛ آن وقت می‌خواهد در گوشه‌ای از منطقه به سراغ ایران 92 میلیونی بیاید و حکومت را عوض کند؟ پای آمریکا را به میان کشید و تصور کرد می‌تواند ترامپ را قانع کند که اگر رهبر ما را بزنند، ایران تسلیم می‌شود و حکومت تغییر می‌کند.

عده‌ای را هم اجیر و مسلح کردند تا در داخل کشور درگیری به راه بیندازند و به نیت شومشان برسند. اما امروز مردم ما دست به دست هم داده‌اند، منسجم‌تر از همیشه ایستاده‌اند و سختی‌ها را تحمل می‌کنند، ولی پای حکومت و عزت خودشان هستند.

گزارش‌هایی درباره جلوگیری از پرواز شرکت‌های هواپیمایی تجاری ایران به کشورهای عربی و دیگر کشورها و درخواست برای استفاده نکردن از هواپیماهای ایرانی منتشر شده است. این محدودیت‌ها چه تأثیری بر ایران دارد؟

این هم از همان کارهایی است که انجام می‌دهند و در واقع مرتکب جنایت علیه بشریت می‌شوند؛ تروریسم اقتصادی، نسل‌کشی و تروریسم سیاسی و امنیتی. طبق کدام قانون مسیرهای هوایی را می‌بندند و بعد به ما می‌گویند شما تنگه هرمز را بسته‌اید؟ خودشان همه راه‌ها را بسته‌اند. اسرائیل و آمریکا از کجا به ما حمله کردند؟ از آسمان کشورهای اسلامی؛ کشورهایی که به آنها چنین اجازه‌ای نداده بودند. همه قوانین حقوق بشر را زیر پا گذاشتند، کشورها را وادار کردند حرفی نزنند و از فضای آنها به ما حمله کردند. آیا این حملات طبق قانون بود؟

اکنون هم برخلاف قانون و چارچوب‌های بین‌المللی عمل می‌کنند تا ما را وادار به تسلیم کنند. البته انتظار ما از کشورهای اسلامی این است که در برابر آنها بایستند و اجازه چنین کاری را ندهند. چرا کشورهای دیگر باید از سیاست‌ها و حرف‌های آمریکا پیروی کنند؟ مگر آمریکا سازمان ملل است؟ آمریکا چه کاره است؟ این توهین به کشورهاست که او از آنجا چیزی بگوید و کشورها اطاعت کنند.

برخی مقام‌های ایرانی، از جمله آقایان سعیدزاده، عراقچی و پیش از آن لاریجانی، گفته‌اند آنچه برای ایران اتفاق می‌افتد باید برای دیگر کشورها نیز اتفاق بیافتد. اما آمریکا به ایران حمله کرده است، نه عربستان سعودی یا کشورهای خلیج فارس. چرا کشورهای دیگر را هدف قرار می‌دهید؟

آمریکا از کجا به ایران حمله می‌کند؟ سؤال من همین است: از کجا حمله می‌کند؟ از پایگاه‌هایی در کشورهای عربی. آمریکا

که از نیویورک بلند نمی‌شود تا به ایران حمله کند؛ از پایگاه‌هایی که در آن کشورها دارد و مسیرهایی که در اختیارش گذاشته‌اند، حمله می‌کند. طبق قطعنامه 3314 سازمان ملل، اگر کشوری اجازه دهد کشور دیگری از خاکش به کشور ثالثی حمله کند، مرتکب جرم شده است و کشور هدف می‌تواند با آن برخورد کند. پس چرا کشورهای عربی اجازه می‌دهند از خاکشان به کشور ما حمله شود؟ چرا کشورهای مسلمان اجازه می‌دهند از آسمانشان علیه ما بمباران انجام شود؟ آیا این مشارکت در جنگ علیه مسلمانان نیست؟

درباره اسرائیل چطور؟ آیا این بار اسرائیل را هدف قرار نمی‌دهید؟

هر وقت اسرائیل به ما حمله کرده، ما هم حمله کرده‌ایم.

شما اردن را هدف قرار داده‌اید، اما اسرائیل را نه. دلیل این اقدام چیست؟

چون پایگاه‌های آمریکا آنجاست و از همان جا این کارها را انجام می‌دهد.

شما برای حل و فصل اختلافات با عربستان سعودی تلاش کرده‌اید، اما هم‌زمان از حوثی‌هایی حمایت می‌کنید که عربستان را هدف قرار می‌دهند. روابط کنونی ایران با عربستان سعودی و دیگر کشورهای آن سوی خلیج فارس را چگونه توصیف می‌کنید؟

نه، نه. ببینید، باور من این است که عربستان سعودی، با وجود مکه و مدینه، می‌تواند مرکز اتحاد مسلمانان باشد. هر سال مسلمانان از راه‌های دور به آنجا می‌روند، خدا را عبادت می‌کنند و آیاتی درباره اطعام فقیر و محروم می‌خوانند. قرار بر این بوده که مسلمانان هر سال آنجا گرد هم بیایند و با هم وحدت کنند. من این را به نخست‌وزیر پاکستان هم گفتم و حتی پیام فرستادم که عربستان سعودی می‌تواند مرکز وحدت مسلمانان باشد و مکه می‌تواند نماد وحدت کشورهای اسلامی باشد.

اگر مسلمانان دست به دست هم بدهند، اسرائیل جرات نمی‌کند این کارها را در منطقه انجام دهد. رسول خدا نیز هنگام فتح مکه، در برابر سران کفر که تسلیم شده بودند، از برادری مسلمانان سخن گفتند: «لمسلم اخ المسلم، و المسلمون اخوه، و هم ید واحدة علی من سواهم». چرا ما آن کار را نمی‌کنیم؟ چرا با هم متحد نمی‌شویم و دست به دست هم نمی‌دهیم تا در برابر کسی که به مسلمانان حمله می‌کند، یک دست باشیم؟ باید بنشینیم و مشکلات خودمان را حل کنیم. ما آماده‌ایم به حل مشکل یمن کمک کنیم؛ نمی‌خواهیم آتش‌بار معرکه باشیم. آماده‌ایم با عربستان و یمن بنشینیم و برای حل این مسئله کمک کنیم.

چرا شبه‌نظامیان در عراق و حوثی‌ها به خطوط لوله عربستان حمله می‌کنند؟ آیا عربستان همان آمریکا است؟

درباره اتفاقی که آنجا افتاد، از فرماندهان خودمان پرسیدیم. من گفتم ما دخالتی نداشته‌ایم و آنها هم گفتند دخالتی نداشته‌اند. گفتیم بیایند و راستی‌آزمایی کنند. دور از انتظار نیست که اسرائیل یا عواملش این کار را کرده باشند تا این دعوا را به راه بیندازند. نظامیان ما می‌گویند این کار را علیه هیچ کس انجام نداده‌اند و طرف مقابل هم می‌گوید انجام نداده است. پس بنشینند و با هم بررسی کنند چه کسی این کار را کرده است. ممکن است کسانی این کار را کرده باشند تا درگیری را شعله‌ور کنند و اختلاف بیندازند. می‌توانیم با هم بنشینیم و حقیقت را راستی‌آزمایی کنیم.

چرا دیدار میان شما و مقام‌های کشورهای عربی در عمان برگزار نشد؟ آیا این دیدار اهمیت نداشت؟

این به خاطر همان سوءتفاهمی بود که آنجا به وجود آمد. قرار بود دو طرف با هم بنشینند و هماهنگ شوند، اما عده‌ای آن مسیر را هدف قرار دادند و بعد گفتند این کار را ایرانی‌ها انجام داده‌اند. همین مسئله فضای گفت‌وگو را خراب کرد و مانع شد دو طرف با هم بنشینند؛ در حالی که این ادعا واقعی و درست نبود.

نظر شما درباره دیدگاه قطر مبنی بر گفت‌وگوی ایران و کشورهای عربی درباره مسائل منطقه‌ای چیست؟

ما از خدا می‌خواهیم که مسلمانان با هم بنشینند و گفت‌وگو کنند. همان طور که گفتم، عربستان سعودی می‌تواند مسلمانان را گرد هم بیاورد تا به جای دعوا، مشکلاتشان را همان جا با هم حل کنند. این دستور قرآن است: «وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَبْغِيَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ». چرا به این آیات عمل نمی‌کنیم؟

وقتی دو گروه مسلمان یا دو کشور اسلامی با هم اختلاف و درگیری دارند، دیگر کشورهای اسلامی باید میان آنها صلح برقرار کنند. اگر یکی از دو طرف سرکشی کرد، باید او را به صلح بازگرداند و وقتی بازگشت، با عدالت میانشان صلح برقرار کنند.

هدف قرار دادن این کشورها ممکن است به روابط ایران و کشورهای عربی آسیب زده باشد. شما و آقای عراقچی پیش‌تر در این باره صحبت کرده‌اید. آیا فکر می‌کنید این اقدام اشتباه بوده است؟

با کی؟

منظورم کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، یعنی همسایگان شماست.

آنها خودشان با هم اختلاف دارند و حتی نمی‌نشینند تا با وحدت عمل کنند. گرفتاری ما همین است. اگر ما مسلمانان با هم بنشینیم، دیگر بحث عرب بودن، ترک بودن یا ایرانی بودن نیست؛ مسلمانان با هم برادرند. خداوند می‌فرماید: «إنا خلقناکم من ذکر وأنشی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا إنا أکرکم عند الله أتقاکم». معیار برتری، عرب یا ترک یا فارس بودن نیست. بیایید بنشینیم و به آیه و دستور خدا عمل کنیم.

نظر شما درباره توافق مکه میان عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان چیست؟ آیا این توافق را علیه ایران می‌دانید؟

این یک قدم به جلوس‌ت تا مسلمانان با هم وحدت کنند. ما هم در این روند آماده‌ایم؛ البته نمی‌دانیم جزئیات تصمیماتشان چیست. این می‌تواند گامی باشد در جهت اینکه مسلمانان کنار هم بنشینند و وحدت اسلامی را محقق کنند، نه اینکه با هم دعوا کنند.

آقای رئیس‌جمهور، یکی از انتقادهای مطرح‌شده در کشورهای عربی این است که ایران در عراق، یمن و لبنان، خارج از چارچوب دولتها فعالیت می‌کند. پاسخ شما به این انتقاد چیست و چه دیدگاهی درباره گروه‌های شبه‌نظامی در این کشورها دارید؟

من از جزئیات کارهایی که این گروه‌ها انجام می‌دهند خبر ندارم، اما می‌دانم که این گروه‌ها در برابر داعش شکل گرفتند. بسیج هم در کشور ما شکل گرفت تا جلوی کودتا را بگیرد؛ چون در کشور داشتند کودتا می‌کردند. نقشه آمریکا برای کودتا نتیجه نداد، درگیری قومیتی راه انداختند که آن هم نتیجه نداد، بعد جنگ ایران و عراق را به راه انداختند و باز هم نشد. حالا هم ابتدا اسرائیل وارد جنگ شد و وقتی نتیجه نگرفت، آمریکا خودش مستقیم وارد شد. نمی‌خواهند مسلمانان در منطقه مستقل زندگی کنند.

این‌ها گروه‌هایی بودند که برای دفاع از کشورشان به کمک آمدند؛ داعش داشت همه منطقه را می‌گرفت. این گروه‌ها مثل بسیج ما شکل گرفتند و دارند فعالیت می‌کنند. بعداً هم ممکن است در ارتش خودشان ادغام شوند؛ این تصمیمی است که عراق خودش می‌تواند بگیرد. درباره حزب الله و گروه‌های دیگر هم باید بگویم که این‌ها پیش از انقلاب ما وجود داشتند و ما آن‌ها را به وجود نیاوردیم. ما با آن‌ها احساس همدردی و همزادپنداری می‌کنیم. با هر کسی که به او ظلم شود، دوستی می‌کنیم.

حضرت علی علیه‌السلام در وصیت خود می‌فرماید: «کونا للظالم خصما وللمظلوم عونا»؛ یعنی دشمن ظالم و یار و یاور مظلوم باشید. اگر به کسی در هر جای دنیا ظلم شود، باید با او همدردی کرد؛ حالا اگر مسلمان هم باشد، این وظیفه پررنگ‌تر است. مسلمانان باید با او همزادپنداری کنند و اگر از دستشان برمی‌آید، کمکش کنند.

در آخرین توافق شما با آمریکا، موضوع لبنان نیز گنجانده شد. آیا اکنون غزه یا فلسطین هم در دستور کار شما قرار دارد؟

اگر خودشان با هم بنشینند و مشکانشان را حل کنند، ما از خدا می‌خواهیم. ما در کار آنها دخالتی نمی‌کنیم و اگر کشورهای اسلامی مشکلاتشان را حل کنند، خیلی خوشحال خواهیم شد. اینکه مسلمانان کنار هم بنشینند، به توافق برسند و مشکلاتشان حل شود، اسرائیل و آمریکا به آنها ظلم نکنند و آنها هم به حقشان برسند، همان چیزی است که ما از خدا می‌خواهیم اتفاق بیفتد.

وضعیت اقتصاد ایران چگونه است؟ مصاحبه‌ای از شما درباره این موضوع دیده‌ام؛ ارزیابی کنونی شما چیست؟

ببینید، ما مشکلاتی داریم و آنها هم با این تصور که کشور با مشکل روبه‌روست، به ما حمله کردند. فکر می‌کردند با ناترازی‌هایی که در طول 47 سال در کشور ایجاد شده، اگر رهبر ما را شهید کنند، مردم به خاطر این مشکلات به خیابان‌ها می‌ریزند و حکومت ساقط می‌شود؛ همان نبیتی که تنبایها و دوباره در سازمان ملل بیان کرد و گفت ما این‌ها را ساقط می‌کنیم. تحلیلشان این است که با این وضعیت، ما سقوط می‌کنیم. اما ما با قدرت و با وجود همه تحریم‌ها بر این مشکلات غلبه خواهیم کرد. هر راهی را ببندند، راهی پیدا می‌کنیم و اگر راهی پیدا نکردیم، راه تازه‌ای می‌سازیم. این‌طور نیست که بتوانند جلوی ما را بگیرند و اادارمان کنند در برابرشان سر خم کنیم. ما می‌میریم، ولی سر خم نمی‌کنیم.

برخی معتقدند شکاف بزرگی میان بخش‌های نظامی و سیاسی در ایران وجود دارد و آنچه از شما و آقای عراقچی شنیده می‌شود، با آنچه در عمل اتفاق می‌افتد متفاوت است. پاسخ شما چیست؟

اگر این شکاف وجود داشت، می‌شد این‌طور مقاومت کرد؟ اگر چنین وضعیتی بود، ایران می‌توانست تا اینجا پیش بیاید؟ تلاش آنها این است و استراتژی بعدی‌شان هم این است که میان مسئولان و سیاستمداران اختلاف ایجاد کنند. هیچ‌وقت در کشور وحدت و انسجام به اندازه امروز نبوده است. ما الان هر هفته با سران قوای قضاییه و مقننه جلسه داریم و بین ما وحدت و

انسجام کامل وجود دارد. تفاهم نامه‌ای را هم که امضا کردیم، نیروهای نظامی و امنیتی، قوه قضاییه، قوه مقننه و دولت، همه با هم تأیید کردند. اگر اختلافی وجود داشت، آن تفاهم نامه امضاء نمی‌شد.

آیا چین و روسیه در این جنگ از ایران حمایت کردند؟ آیا این حمایت‌ها کافی بود؟

آنها از نظر سیاسی خیلی به ما کمک کردند؛ وگرنه آمریکا و برخی کشورهای منطقه علیه ما قطعنامه‌های دیگری صادر می‌کردند. از نظر اقتصادی هم با آنها معاملات خوبی داریم. این مسیری است که داریم پیش می‌رویم و با کشورهای اسلامی هم همین‌طور است. ایران را نمی‌شود محاصره کرد؛ راه هوایی را ببندند، راه زمینی همچنان باز است. اگر مسلمانان وحدت کنند، به یکدیگر کمک خواهند کرد. ما مسلمانان که صدای یکدیگر را می‌شنویم، باید به هم کمک کنیم و کاری کنیم که آمریکا و صهیونیست‌ها جرات نکنند میان مسلمانان منطقه اختلاف ایجاد کنند. این پیامی است که باید به مسلمانان برسانیم.

پیش‌تر درباره دیدار با رهبر معظم انقلاب و روابط خود با رهبر انقلاب صحبت کرده‌اید. درباره این دیدارها و نحوه ارتباط و هماهنگی توضیح می‌دهید؟

من دوباره با ایشان ملاقات کردم. دیدار اول حدود دو ساعت و نیم تا سه ساعت طول کشید و بار دوم نزدیک هفت ساعت و نیم با ایشان جلسه داشتیم و درباره مطالبی که لازم بود گفت‌وگو کردیم. ساختار رهبری در حقیقت سیاست‌گذاری است؛ اجرا بر عهده ماست و قانون‌گذاری هم بر عهده قوه قانون‌گذار.

آنچه انجام می‌دهیم در چارچوب قوانین موجود است و به همین دلیل، مشکلی در اداره کشور وجود ندارد. فقط گاهی در پاسخ به درخواست‌هایی که آمریکا یا کشورهای دیگر درباره گفت‌وگو دارند، کمی تأخیر پیش می‌آید؛ وگرنه در دیگر مسائل اجرایی کشور، کارها همان‌طور که باید پیش می‌رود.

ایران در طول 50 سال گذشته با جنگ و تقابل با عراق و آمریکا مواجه بوده است. آیا زمان تغییر این شرایط فرا نرسیده است؟ آیا باید فصل تازه‌ای در روابط با آمریکا و دیگر کشورها آغاز شود؟ دیدگاه نسل جدید ایران درباره این موضوع چیست؟

این همان حرفی است که به شما گفتیم. جنگ با عراق را ما شروع کردیم یا عراق حمله کرد و اهواز و خرمشهر و مناطق دیگر را گرفت؟ ما به عراق حمله نکردیم. پیش از حمله عراق هم آمریکا از همان ابتدا برای کودتا در ایران توطئه کرد و قومیت‌های مختلف را تحریک کرد؛ عرب‌ها را در خوزستان، کردها را در کردستان، بلوچ‌ها را در بلوچستان و گروه‌های مختلف را در شمال، تا جنگ داخلی و ناامنی به راه بیندازد. ایران از این مرحله عبور کرد و آمریکا نتوانست با کودتا انقلاب را ساقط کند. بسیج آن زمان شکل گرفت و مردم به میدان آمدند، چون هنوز ساختار اداری شکل نگرفته بود. مردم همان‌طور که امروز در صحنه هستند، آن روز هم در صحنه بودند. بعد که دیدند از این راه نمی‌شود، خودشان برای کودتای نظامی اقدام کردند.

اگر ماجرای طیس یادتان باشد، آمریکایی‌ها با بالگرد و هواپیما به طیس آمدند تا از آنجا اقدام کنند، اما خداوند با طوفان آنها را زمین‌گیر کرد. وقتی آن هم نتیجه نداد، جنگ عراق را علیه ما به راه انداختند. پیش از وقوع جنگ، 26 هزار نفر از افرادی را که در کشور و مناطق مختلف بودند ترور کردند؛ از امام جمعه‌ها و مدیران گرفته تا فرماندهان، بسیجیان و کسانی که برای کمک آمده بودند. با این ترورها می‌خواستند انقلاب را ساقط کنند. برای همین می‌گویم ما قربانی تروریسم هستیم؛ از ابتدای انقلاب دارند ما را ترور می‌کنند، آن وقت به ما می‌گویند تروریست. عراق را هم برای جنگ تحریک کردند. او هم گفت سه روزه ایران را می‌گیرد و به کشور ما حمله کرد. همه به او کمک می‌کردند؛ آمریکا، کشورهای عربی و اروپا.

از فرانسه و روسیه به او اسلحه و هواپیما می‌دادند، کشورهای عربی کمک مالی می‌کردند و آمریکا هم با هواپیماهای آواکس کمک می‌کرد تا ایران را ساقط کنند. اما مردم ایستادند و باز هم نتوانستند، چون این مردم بودند که انقلاب را نگه داشتند، نه من. این روند ادامه پیدا کرد تا دیدند باز هم نمی‌شود؛ اول اسرائیل را وارد کردند و وقتی نتیجه نگرفتند، آمریکا هم وارد شد. حالا در این جنگ 40 روزه، هر دو با هم آمدند و تصور می‌کردند می‌توانند حکومت ایران را ساقط کنند؛ همان چیزی که خودشان به زبان می‌آوردند.

اما ایران ساقط شدنی نیست و با ایران نباید با زبان زور صحبت کرد. ما با کشورهای اسلامی برادریم و می‌توانیم دست به دست هم بدهیم، در منطقه امنیت ایجاد کنیم و به یکدیگر کمک کنیم. نباید اجازه بدهیم آمریکا میان ما اختلاف بیندازد. تمام تلاش آمریکا و اسرائیل این است که نگذارند کشوری که می‌خواهد روی پای خودش بایستد، دوام بیاورد. آنها از فضای کشورهای اسلامی به ما حمله کردند. اگر این کشورها قدرت داشتند، نباید اجازه می‌دادند از فضای آنها به ایران حمله شود، اما نتوانستند جلوی این کار را بگیرند و این یکی از مشکلاتی است که امروز در منطقه داریم.

به کشورهای مسلمان می‌گویم بیایید دست به دست هم بدهیم و برای مردمان کار کنیم. ما سرمایه، پول و امکانات داریم؛ نباید مردم منطقه بیکار، فقیر، یتیم و گرفتار باشند. می‌توانیم با هم منطقه را آباد کنیم و نمی‌خواهیم با هم دعوا کنیم. آنها هم نباید به مسلمانان زور بگویند، مسلمانان را از خانه‌هایشان بیرون کنند و آواره‌شان کنند. جلوی چشم ما دارند این کارها را با مسلمانان می‌کنند و بعد ما را به جان هم می‌اندازند تا با یکدیگر بجنگیم.

در ابتدای مصاحبه درباره پیام شما به جهان در نیویورک پرسیدم. در شرایطی که قوانین بین‌المللی، از جمله درباره غزه، رعایت نمی‌شود، رویکرد شما در تعامل با سازمان ملل متحد چیست؟

سازمان ملل و این کشورها را در حقیقت خودشان درست کرده‌اند تا نیتشان را اعمال کنند؛ بقیه ظاهر قضیه است. دم از حقوق بشر، دموکراسی و قوانین بین‌المللی می‌زنند، اما طبق کدام حقوق بشر این فجایع را در غزه به وجود آورده‌اند؟ طبق کدام حقوق بشر در سوریه و لبنان این کارها را می‌کنند؟ طبق کدام قانون راحت آدم‌ها را ترور می‌کنند؟ چه کسی به آنها اجازه داده جشن عروسی را هدف قرار دهند یا مدرسه را بمباران کنند؟ کدام حق و قانونی به آنها اجازه داده اعلام کنند ایران را با خاک یکسان می‌کنند و به دوران حجر برمی‌گردانند؟

ما به این حرف‌ها اعتماد نداریم، چون قدرت دست آنهاست و به دروغ از حقوق بشر و دموکراسی حرف می‌زنند. از نظرشان دموکراسی فقط جایی معنا دارد که مطابق خواست آنها باشد. طبق کدام دموکراسی دانشمندان ما را ترور کردند؟ مگر دانشمند می‌جنگید؟ یا هر کسی که می‌داند، می‌فهمد و می‌تواند کاری بکند، اما همراه آنها نیست، مشکل دارند؛ ترورش می‌کنند و از صحنه حذف می‌کنند. آدم‌های خوب را از بین می‌برند و مردم فقیر را هم در تنگنا نگه می‌دارند تا بتوانند اجیرشان کنند.

این مشکلی است که ما داریم. در نهج‌البلاغه آمده است: «رایة ضلالة قد قامت علی قطیها وتفرقت بشعبها، تکیلکم بصاعها وتخیطکم بیاعها، فائدها خارج من الملة قائم علی الصلة». این‌ها ایستاده‌اند و دارند ذلت و بدبختی ایجاد می‌کنند. بعد می‌فرماید: «وتستخلص المؤمن من بینکم استخلاص الطیر الحبة البطیئة من بین هزبل الحبة»؛ مثل پرندۀ‌ای که دانه‌های درشت را از میان دانه‌های ریز برمی‌چیند، دارند بهترین‌ها را از میان مسلمانان برمی‌چینند تا دیگران نتوانند کاری بکنند. مؤمنان و آدم‌های خوب را حذف می‌کنند و ما این را نمی‌بینیم.

این روش همان جنایتکاران و ستمگرانی است که در گذشته هم بودند؛ روش ظالمان و دیکتاتورها همین است. می‌خواهند مسلمانان را به جان هم بیندازند و با آنها هر طور که می‌خواهند رفتار کنند. اگر در چارچوب خواسته‌شان حرکت کنید، نگهتان می‌دارند؛ اگر نکنید، شما را می‌زنند، اجیر یا اسیر می‌کنند و به هر طرف که بخواهند می‌کشانند. یا باید زیر پرچم آنها بروید یا اگر نرفتید، زندانی و کتک‌خورده می‌شوید یا ترورتان می‌کنند. مگر جز این است که امروز در منطقه همین کارها را می‌کنند؟ ما مسلمانان متوجه نیستیم. در همان خطبه آمده است: «این تذهب بکم المذاهب وتیه بکم الغیاب وتخدعکم الکواذب؟ ومن این توتون وانی توفکون؟» داریم به کجا می‌رویم؟ این حرف‌ها از همان زمان بوده و ما امروز هم گرفتار همین وضعیتییم.

روابط ایران با حکومت جدید سوریه چگونه است؟

ما فعلا به خاطر نگاهی که ایجاد کرده‌اند، نتوانسته‌ایم با آنها رابطه‌ای داشته باشیم. امیدواریم بر اساس اسلام، دین، عدالت و انصاف رفتار کنند. اگر ما بر اساس دین خدا و سنت پیامبر عمل کنیم، مشکلی به وجود نمی‌آید. در سنت پیامبر، همه با هم برادرند و قومیت و جنسیت ملاک نیست. خداوند می‌فرماید: «من عمل صالحا من ذکر أو أنثی وهو مؤمن فلنجینه حیاة طیبة ولنجزینهم أجرهم بأحسن ما كانوا یعملون». هر کسی که ایمان داشته باشد و کار درست و شایسته انجام دهد، خداوند به او حیات طیبه می‌بخشد. این چیزی است که ما مسلمانان باید باور کنیم؛ باید به سخن خدا، سخن پیامبر و سنت ایشان عمل کنیم.

برجسب ها: [مسعود پزشکیان](#) [1]

[جنگ](#) [2]

[خاور میانه](#) [3]